

DO-CHUM SLÓIRE DE 7 ONÓRA NA h-ÉIREANN

Coláirde Múinteoirí na h-Éire

na Múna

(bunúisead 1904)

CÚRSA mí LUIGHASA, 1937.

CLÁR

Rúnaí—SEAMUS Ó SEADÓ,.

SEAL ÁTA AN SAORÉADÓ,

i n-úID LAOSHÁIRE.

CLÓ na LAOI, CORCAIG.

Sabann an lae p'riúda bun éap le "Soéala Éireann"
 i riaradh ceo do r'abairt blocanna 7 peicciúipí le
 o'úpaio pa cláip fo.

Tesáitairí as Comóráil Connáirta ra Gaeilge i gColáiríe ra Muinín,
 i mbéal áta an Gaoláirí, 1934.

Díoglaím Leabair

foillseacáin an 5úim.

Píon Searmánac (Taobh Ó Donnchadha) ...	...	0	11
Onncail Seárlaí (Seán Ó Ciargusa) ...	...	2	8½
Píce Searrscéal (Risteárd Ó Foghlúda) ...	...	1	6
Taile Tréanamhóir an Rí-Béar (Mícheál Ó Siochraída) ...	...	2	3
An Múintín (Concubair Ó hArgáin) ...	...	2	4
Fíliocht Máire Duíde Ní Laoisaire (An t-Act. Donnchadha Ó Donnchú, M.A.) ...	...	1	2
Duanaire Dúitc' Ealla (Domhnall Ó Concubair) ...	...	1	2
Ar Mo Maranadh Dam (Seán Ó Ciargusa) ...	...	2	2½
Ádó de Róiste (Domhnall Ó Ceocáin agus Domhnall Ó Céileacáir) ...	...	2	4½
Timéall Cinn Sléibe (Seán Ó Dálaigh) ...	...	2	2½
Dinní Ó Fírigil (Mícheál Tóibín) ...	...	2	3½
Duanaire Duibheac (Seán Ó Dubha, O.S.) ...	...	2	9
Muintir Inis Anaithe (Seán Tóibín, M.A.) ...	...	2	4
Saotar Dám-Sgoile Músgraíge (Domhnall Ó Ceocáin) ...	...	2	2½
An tÓsta sa Spessart (Pádraig Ó Catáin) ...	...	2	3
Toil Dé (Éamonn Mac Siolla Iasácta) ...	...	3	4
Maria Chapdelaine (Risteárd Ó Foghlúda) ...	...	2	3
Dun an Dá Abann (Seán Ó Ciargusa) ...	...	3	4½
An Druinneall Bán (Diarmuid Ó Laoisaire) ...	...	2	9½
Tús agus Fás Óglac na hÉireann (An Coronat Muiris Ó Mórda—Liam Ó Rinn) ...	...	3	0

Tá an postacás ar na luacla suas.

Cuir fios ar ár sClár, nó tabair cuairt ar an Siopa.
Le ceannac díreac ó Oifis Díolta Foillseacáin Ríagaltais,
5, Sraoí Tobair Pádraig, Baile Átha Cliath, C.2.

ŠAC RIARATÓ LE H-AŠAIRÓ LEANNBAÍ FÉ SCÉIM.

Coirde na bPáirí

TOŠA NA ŠAEÓILGE. TOŠA FREASTAÍL.

Banaltra fé leir i mbun na leantó.

Tá slige do breis is 200 leantó i dtighe
fíor-šaeóealaíca.

1 mbéal áta an Šaortairó

téarmaí réasúnta.

Šac eólas le fáil ó

SÉAMUS Ó SÉASÓD, Rán. Om.,

Coirde Riarta na bPáirí,

Béal áta an Šaortairó.

"Béaltoeas Béal áta an Šaortairó."

Foillseacáin Rialtais le h-ašairó an aos scoile, 2s.

CONCUBAR Ó MUINNÉACÁIN DO SCRÍOB.

"Ní miste áro-molató di bronnató ar na scéaltaí seo agus ar an té do cuir le céile iad. Tá na scéalta ar feadh an tsaošail iomr éainnt agus éanamaint agus aoinne a bfuil tuisint i n-aeš-šaoluinn aise ní fuláir nó taitheiró siad leis ar aiteas na cruinne. Tá sreann agus šaire agus šaiscibeact ionnta. Tá lút agus léire agus líomheact ionnta. Tá íomáigeact tar na beartaí ionnta. Agus tar šac níó eile dá mbaineann leó tá stíl an úgair soiléir so-tuissiona saibhir."—An t-átair Šearóio Ó Nualláin, D. Litt., Ollam le Šaeóil, Mág Nuadac.

Leabair eile as an úgair céadna:—"Fíonn 7 Lorcán," tuais scéalta an Oireacais, le fáil ó Máire Ní Rašallais, Baile áta Clia; "An Céao Oróce Noúlas" (Drama), Oifis Díolta Foillseacáin Rialtais, 6o.; "Beata 7 Amráin Séamus Mór Uí Muinneacáin," dá cur fé éló as Roinn an Oireacais.

---

más mian leat

SAOĞAL SONA SUAIRC

DO BEIT ASAT

FAID A BEIR AS AN SCURSA

CUIR FÁC

1 O T I S NA C ROISE

Fais eólas ar na téarmaí ó

bean uí chróinín,

tiš na croise.

“Áir na lóir”

agus

“Tiš na n-óis”

IOSTAS agus TÓMALTAS ar feabhas.

FREASDAIL FÉ LEIT LE H-ASAIR DÁN RIAĞALTA.

FOLCAÓ TE agus FUAR.

CÁRLANN IN-AISCIRÓ.

bean uí monšáin.

Leabair

leabair

— :: —

Tá saé ragar le ragaíl ó

liam Ruiséal

50 Spáir Oilibéar plunscéad,
CORCAIG.

Más mian leat eólas do

éir ar

filideacht saeóilse an

laé iníu

léig

“filideacht pádrais uí
cruaólaoiú.”

Foillseachán Rialtais 2s.

Le ragaíl in don siopa leabair
nó ó

Oifis Dóolta Foillseachán

Rialtais,

5, Sráir Tobair pádrais,

Valie áta Cliaé, C.2.

LÓISDÍN

COMPÓRDAC

1 SCEART-LÁR NA SRÁIR

AR AGAIR AN TSÉIPÉIL.

Ní labartar ac saeóilse sa
tig.

Faig eólas ar na téarmaí

ó

bean uí seásta.

Seán Ó Cuimh, ball de Cómaltas an Coláiste; An tAchtair Peadar Ó Laoisair, a leas cloch-
bunm an Coláiste; An tAchtair Pléimeann, An Dr. Osborn Bergin, Léigeachtai sa Coláiste,
agus An tAcht. Ágastín, a ceap an céad clár léiginn.

Coláirde Múinteoirí na Muman.

(Dunúigeaó 1904)

béal áta an Šaortaio, co. Corcaige.

cúrsa mí lušnasa, 1937.

TOSNÓCTAR ar obair an cúrsa Dia Máirt, an 3 aó lá
de lušnasa agus cuirfear críoc leis Dia Satairn,
an 28 aó lá de'n mí.

IONAÓ AN COLÁISDE.

Tá an Coláirde suíte i sċeart-lár ceanntair
Šaeóealaig i sráio-baile béal áta an Šaortaio, tímceall
le sé míle béas siar ó Mašćromċa, ar an ōturas doibinn
aéiríoeaċta atá roir Mašćromċa agus Cill Airne agus a
šabann trío an nŠleann nŠarb. Is leatán é clú an
ceanntair ón lá a dunúigeaó Coláirde na Muman—an céao
Coláirde Šaeóilge a dunúigeaó sa tír—sa bliain 1904,
agus is mó Šaeóeal mór clú atá tréis cuairt do ċabairt
ar an áit ó šoin. Tá tútaig breáš staireamail ċart
tímceall na sráioe. Tá loċ Allua agus Céim an Šiaró
agus an Šuasán donaróa—an áit beannuigċe úo in ar
ċóinnuig Šarra Naomċa—cóinnšaraċ do.

AN COLÁISDE.

Toisc a raib de ōaoimċ as teaċt go ōtí an Coláirde
ó cuireaó ar bun é sa bliain 1904 agus toisc iao a beir as
toul i lionmaireaċt ó bliain go bliain do' éigin do'n
Cómaltas Coláirde nua do tógaint sa bliain 1914. Tá
slige compórdamail do breis is 200 scoláire san árus so.
Tá sé suíte ar ċnocán aéreaċ ós cionn loċa Allua agus
tá raċarcanna áilne le feiscint uairċ ins šac treó bail.

cuspóir an Coláistoe.

'Sé cuspóir an Coláistoe ná caoi a tabairt do luét foghlumta na teangsan snas do éur ar a gcuid Saeóilge. Sin é fé n-éar do luét stiúrta an Coláistoe é do éur ar bun i gceannatar fíor-Saeóealaé Véal áta an Saorcharó an céad lá riam, i gcás go mbeaó an cómarsanaéct Saeóealaé agus go mbeaó caoi as na macaib léiginn ar cóitream a beit aca le Saeóilgeóirí na h-áite. Beiró seans as na macaib léiginn, mar sin, eólas do éur ar Saeóils éle-élan an átar peatár fé mar a labartar sa ceannatar i.

Peatár Ó Máille (Connaéctáé), Árd Rúnaí an Fainne; Séamus Ó Séagóda (Muirneáé), Rúnaíde an Coláistoe; Cú Ulaó (Ulaé), Uaétarán Connarcta na Saeóilge, agus Seán Ós Ó Ceallaigh (Laiéneáé), Árd Rúnaíde an Connarcta as an gColáistoe i mVéal áta an Saorcharó, 1934.

IOSTAS.

Tá lóistín do breis is 300 scoláire le págail atéumair don Coláistoe. Ní h-iongnadó go bfuil veag-cáil ar an gcóir iostais toise go bfuil taitige as an luét óstuirbeaécta ar an obair sin le breis agus trinóca bliain. Tá lóistín fé leit le h-áthró breis is naéato ban riagalta á éur in áiríte as an gComaltas i gcóir cúrsa na bliana seo. Déanfaíó

an Rúnaíde sócrú i tsaob lóistín t'áoinne sur mian leis
 so ndéanfaí san ac scéala do éur éuise roim-ré. Seóbtar
 tuille eólais i tsaob na ceiste ins na pógraí sa clár so.

CLÁR AN CÚRSA.

Beiró rannghanna oireamhac do múinteóirib bun-scol
 agus meáon-scol agus ceáro-scol agus beiró rannghanna
 fé leir i scóir luét buairte scoláireadtaí ó Coisrí um
 Sairm Oiris agus ó Coisríib eile. Beiró rannghanna
 oireamhac cómh maí do t'áoinib fé bun 18 mbliana t'áois
 agus do t'áoinib eile sus mian leó snas do éur ar a scuro
 Saeóilse.

SCRÚTUIGTE.

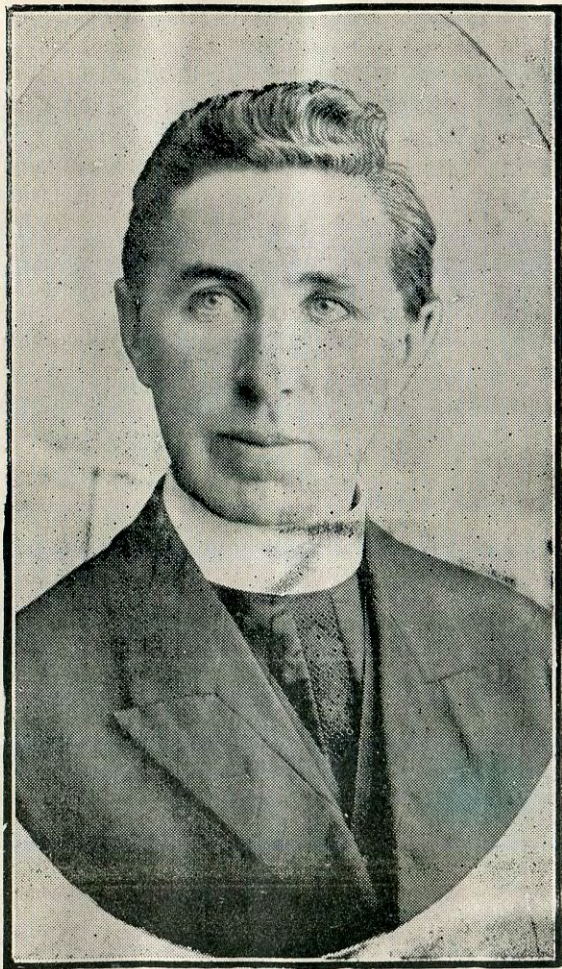
Déanfar oileamaint fé leir le h-ágar scrútuigte
 Roimne an Oireadais dos na teasdasáib seo—Aró Teasdas;
 Teasdas Óá-Teangtae; Teasdas; Ceáro Teasdas; agus
 Teasdas Múinteóra Saeóilse, agus bronhfar Teasdasáí
 an Coláiste (Aró Teasdas; Teasdas Óá-Teangtae agus
 Teasdas) de t'orá scrútuigte a déanfar i ndeire an
 cúrsa.

CLÁR NA SCÚRSAÍ LEIGINN.

(A) LITRIDEACT.

FILIDEACT NA SAEÓILSE Ó AIMSIR CÉITINN.—
 Déanfar léirneas ar tréite agus ar meádaeact na
 filideacta (Óán Oiread agus Amrán) agus déanfar cur
 síos ar saogal agus ar saotár na bfilead agus ar an rian
 pás cúrsaí staire a linne ar a scuro saotár.

PRÓS NA NUA SAEÓILSE.—Déanfar beátaireact ar
 bloðanna próis mór-scríobhnóirí na h-aoise seo agus
 léireóctar na tréite a baineann leis na scríbhinní sin ó
 tsaob na litrideacta. Tabarfar roinnt léigeadtaí, cómh
 maí, t'fonn na scoláirí do t'reóirí ar éionas ba éart
 léirneas do t'éanam ar prós agus filideact na teangan.

An t-Aéair Séamas Ó Ceallaigh, Sagart Óg, i mBéal Átha
an ŠaorÉadú (1913—17) a lámhacáir le Sallair 1920.

(b) CEAPADÓIREACHT AGUS CÓMRAÓ.

Béarfar tosa an aireadais do labhairt agus cruinneas cainte na teangan. Beir ceacta cainte agus agallamh ar aúbair simplí mar atá—Ranna na Bliana; An Tígh Comnuiríte; Sairmí Beata agus Ceárda; Córaða Taistil; Cluicéi agus Caiteam Aimsire; An Tuait agus An Baile Mór agus r.l. Na teannta san béarfar nótaí dos na scoláirí ar scríobad aistí ar cúrsaí staire agus litríocta agus ar mór-gluaiseactaí an laé inoiu.

(c) móð muinte.

Léireóctar móð muinte na teangan tré múinead na gceact tuas, agus tabarfar ceactanna samplaða ar na h-aúbair scoile seo leanas—Uimríocht, Stair agus Tír-Eólas.

(d) GRAMADAIC.

Déanfar léiriugad ar cruad-poinntí gramadaige agus déanfar cur síos ar fás na teangan agus ar dúl na cainte.

(e) FOGRUIDEACHT.

Déanfar cúram don úrlabraect agus déanfar gac víceall ar snas do cur ar fogruideact na mac léiginn.

(f) AMHRÁNUIDEACHT

Beifear cúramac i n-ataob múinead amhránuideacta tréir an tséan-nóis agus beir claisceatal ar siubal in árus an Coláiste gac tráchnóna.

(g) BÉAL OIDEAS.

Béarfar roinnt béal oideasa dos na macaib léiginn i rit an cúrsa agus treóróctar iad i ureó is go mbeir caoi ada ar éhuasac a déanamh ó seancairíte na h-áite. Beir seancairíte i látair as an gcúrsa dá uair sa tseactmáin agus déanfaid tuine o'llamhain an Coláiste minú ar a cúro seancairíteacta. Lasmuic de seo beir an seancairíte címceall an Coláiste i rit an cúrsa agus beir caoi as na macaib léiginn ar an mbéil-oimis do bailiugad uairé.

LEABAIR.

Moltar na leabair sea leanas:—Árto Rannanna—An Craos Deamán; Béal Oirdeas Béal áta an Saor-tair; Filiréact Pádrais Uí Cruaíolaic; Duanaire na Saeóilge, Leabhar a Dó; Soundos of Irish; agus Ceól ár Sinnsear. Meaðon Rannanna—Mo Scéal Féin; So mbeannuigítear Duit; An Dara Oir Ciste; Soundos of Irish; agus Ceól ár Sinnsear. Dun Rannanna—Séadna; Slige an Eólais; Oir Ciste; agus Ceól ár Sinnsear

Tomás Mac Curtáin.

na h-Ollamhna.

Is iad na h-Ollamhna a veirí ag múineadh sa Coláiste ag cúrsa na bliana seo—an t-Athair Seánóir Ó Nualláin, M.A., D.Litt.; Eibhlín Ní Chríonín; Máire Ní Cuill, M.A., Á.C.O.; Séamus Ó Séagda, Árd Mháistir, Scoil Shairm-Oiríis Maighdomha; Conchubair Ó Coileáin, O.S.; Liam Ó h Ioré, O.S. Seanéirí—Diarmuid Ó Liatáin.

CLÁR TRÁD.

Tosnófar ar obair an lae ar a 10 a élog ar maidin agus leanfar de go dtí na 12.5. Veirí sos éun lóin go dtí na 1 agus leanfar de'n obair as san go dtí 3.5 i.n. Veirí rann ag amhránuirí sa Coláiste sa trádhóna ar a 7.30 a élog agus cuirfear críoch le saothar ar lae le scoruiríocht fíor-shaol. Veirí rann cultúra sa sathar ó na 10 go dtí na 12 a élog.

SPÓRT AGUS CAITEAMH AIMSIRE.

Cuirfear turasanna ar bun ó am go h-am go h-áiteanna cáiteamha sa comarsanaíocht mar aca—Suagán Barra, Céim an Fíada, an Gleann Sár, Cill Airne 7 r.l. Veirí caoi ag na scoláirí ar tóil ag déiríocht dóib féin—ag dáoiríocht, nó ag snám nó ag iascaireacht ins na locha nó ag spaisteoiríocht go barraí na schoc—nó veirí caoi aca ar camóguiríocht nó peil agus iománuiríocht do cleactaí.

TÁILLÍ.

Eiríochtar 25s. mar táille don cúrsa iomlán do daoine fásta agus £1 mar táille don cúrsa iomlán do daoine aca fé bun 16 bliana d'aois. Is féidir éolas i staob an táille do don éiríocht de'n cúrsa d'fáil ó'n Rúnaíocht.

CÓIR TAISOIL.

Fásann Dus S.S.R. Sráid an Capail Buirí, i gCorcaig, sa trádhóna i rit na seachtaine ar a 6.15 a élog, agus sa dómhaíocht ar a 11 a.m., agus a 8.45 i.n. Ticeáid at-turais 7s.

LABAIRT NA SAEÓILGE.

Tuigtear don luét sciúrta nác mór riaðail daingean do éur i bfeiróm i dtaobh labairt na Saeóilge o'fhonn is go mbainfeadh na mic-léiginn sochar as an gcúrsa. Tá brígh sin ní glacfar le h-iarratóir ar bít ná beiró sásta an Saeóilge do labairt an fáirí a beiró sé sa ceanntar. Ní mór dos na macaib léiginn beiró cúramac i dtaobh an riaðail seo mar cuirfead an ruais láithead ar doinne a beiró as Déarlóireadé nó as cleadéta gallóadéais.

NÓTA.—Tá an Coláiste cláruighe fé Roimh an Oirdeadéais i dteiró is nác gáó ceist a beiró ar don Oirde Scoile a déanfaíó freasóal ar na gcúrsa i dtaobh laéteannta breise saoire.

Iarrtar orda so atá ar intinn freasóal ar an gcúrsa an fuirm iarratais seo istig do líonadh agus do éur tar n-ais seadémain ar a luiðeadó roim tosac an cúrsa.

Shac eólas eile le páðail ó

SEAMUS Ó SEAGHDA, Rúnairde,

béal áta an gaoirtaíó,

Co. CORCAIGE.

Am	Dia Luain	Dia Máirt	Dia Céadaoin	Dar Daoin	Dia h-Aoine	Dia Sábtairn	Dia Domhnaig	
~~10-11~~ 11-12	Scéalurídeáct, Agallama, 7 Cómhráð <i>B.O.C.</i>	<i>Carp 7</i> Cruinneas Cainnte (Eora Cain- nte, 7rl.)	<i>Scarb. Ball</i> Postrúideáct <i>7 2l.</i>	<i>Carp 7</i> Cruinneas Cainnte (Eora Cain- nte, 7rl.)	Scéalurídeáct, Agallama, 7 Cómhráð	Rann Cultúra	Turasanna 7 Cateam Aimsire	
~~10-11~~ 11.5-12.5	Léigteóireáct 7 Cómhráð	Filídeáct 7 Minú	Léigteóireáct 7 Cómhráð	Filídeáct 7 Minú	Léigteóireáct 7 Cómhráð			
12.5-1	<i>m.o.c.</i> L ó n							
~~12-1~~	Déat-oirdeas <i>B.O.C.</i>	<i>8.00am</i> Céadta Cainnte 7 Cómhráð	<i>Choirín 8.00am</i> Déat-oirdeas	<i>8.00am</i> Céadta Cainnte 7 Cómhráð	Déat-oirdeas	Aimsire Turasanna 7 Cateam		
~~3-4~~ 2.5-3.5	Drómurídeáct 7 Diospóireáctai	Ceapadóir- eáct	Drómurídeáct 7 Diospóireáctai	Ceapadóir- eáct	Drómurídeáct 7 Diospóireáctai			
3.5-4.5	<i>Gr. 3.00am</i>	<i>Sluis 3.00am</i>	<i>Gr. 3.00am</i> Oinneár	<i>Sluis 3.00am</i>	<i>Gr. 3.00am</i>			
4.5-7	Turasanna 7 Cateam Aimsire							
7-7.30	Tae							
7.30-8.30	Amránurídeáct							
8.30-10.30	Céiliríde 7 Scorurídeáct							Cuirimí Ceoil 7 Dramai

10-11 *Clóip Aibí na bPáistí*
 11-12 *Clóip na bPáistí na bPáistí*

12-1. *Clóip na bPáistí*
 2.30-3.30 *Cúrsa Scaipe*
 3.30-4.30 *Clóip 7 Sl. aip.*

MUNSTER TRAINING COLLEGE

BALLINGEARY, CO. CORK.

— :: —
AUGUST SESSION, 1937.
— :: —

THIS year's August session at the above College will open on Tuesday, 3rd, and terminate on Saturday, 28th, inclusive.

Courses.

Suitable classes will be arranged for Teachers in Primary, Secondary, and Vocational Schools, and for Scholarship holders from Vocational and other Committees. A feature of this year's session is the special course organised to cater for students between the ages of 12 and 18 years.

Object.

The object of the Courses is to enable students resident in Non-Gaelic speaking districts to acquire a fluent speaking knowledge of the Irish Language in a purely Gaelic atmosphere, and to demonstrate to teachers the most efficient methods of teaching the language and of imparting instruction through the medium of Irish.

DESCRIPTIVE PARTICULARS.

Gaelic Atmosphere.

Since the inception of the first Irish College in 1904, Ballingeary has been regarded as the centre of the greatest Gaelicising force from which modern Educational reformers have drawn inspiration. Many of the men most prominent in modern Irish history, names will go down to posterity, have had recourse to this district, where they first visualised the ideal of an Ireland Gaelic and Free. Amongst those, the name of Dr. O Daly, the founder of the College, and those of An t-Athair Seamus O Ceallachain, Thomas

Mac Donagh, Tomas Mac Curtáin and Terence Mac Swiney, who suffered the supreme sacrifice, may be mentioned. Eminent men of learning from abroad—from England, Scotland, France, Germany, Holland, Norway and Sweden—have from time to time here studied the vernacular and native culture. The influence of the Gaelthacht environment on these remarkable men has been perhaps no less far-reaching than their influence on posterity. As a consequence of the lead thus given in the pioneer days of the language

TOIRDEALBÁC MAC SWINEY.

movement, other centres which were then unheard of have now bust into the limelight.

According to the report of the Gaelthacht Commission (1925), Ballingeary has been scheduled as a purely Irish Speaking district. The assistance afforded

to learners, apart from the College Course, is not the least attractive feature of the characteristic dispositions inherent in the natives, and students have achieved striking success through intercourse with the natives alone, whose store of folklore, viz., stories, songs, idioms, rhymes, proverbs and prayers seems inexhaustible.

Class Accommodation.

In order to accommodate the increasing number of students the present spacious building was erected in 1914. It contains six distinct class-rooms and is capable of accommodating upwards of 200 students. Within its own grounds, it stands about 200 yards from the village on an eminence overlooking Lough Allua, and enjoying the full benefit of the bracing mountain air and health-giving sunshine.

Hotel Accommodation.

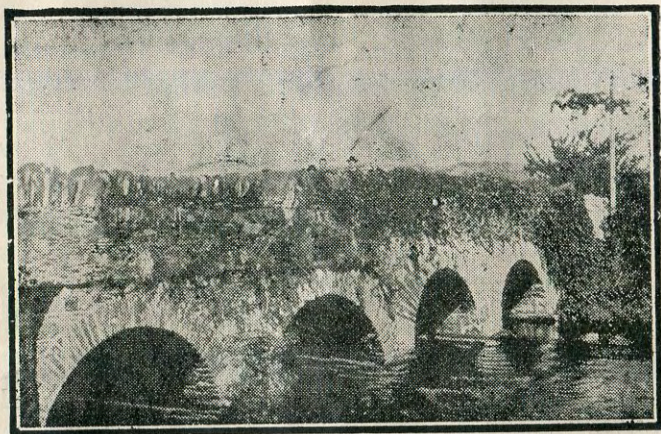
As many residents mainly depend for their livelihood on success in this respect, efficient catering for strangers has, of necessity, become here a speciality. Board and lodgings, satisfactory and suitable, at reasonable terms and within easy access of the College, though at all times adequate to accommodate as many as 300 teacher students, have recently been improved and extended. That satisfaction has been invariably given to visitors may be proved by their voluntary return year after year. This year special accommodation is being made available for upwards of 40 Sisters from teaching communities.

Scenery.

As regards the scenic beauties of the locality there can be no question. Poets, artists, writers, tourists and even Saints have combined in paying tribute to its rare charms. The rugged grandeur of its mountains, as well as the refined loveliness of dell and vale, contribute to the formation of a vision of rare and varied grandeur. Within strolling distance of the

village repose some of the most beautiful spots in Ireland, among which number "Lone Gougane Barra," the celebrated Pass of Keimaneigh, and, in the words of Doheny, "Allua's Fairy Lake."

In their communings with the Creator the saints of old instinctively selected the isolated and remote, and, incidentally, the lovely and romantic. The fact that St. Finbarr selected Gougane Barra as the scene

AN OROÍCEAD AG CEANN NA SRÁIOE.

of his early labours is proof positive, if proof were necessary, of the solitude and sanctity of that hallowed spot. Few there are who are ignorant of the immortal lines in which Gallanan has enshrined the fame of Gougane:—

"There is a green island in Lone Gougane Barra
Where Allua of song rushes forth like an arrow;
In deep Valley Desmond a thousand wild fountains
Come down to that lake from their home in the
mountains."

And again—

"I have sought thee, sweet spot, from my home
by the ocean
And trod all thy wilds with a minstrel's devotion."

showing a preference for the free, invigorating mountain air, as against the oppressive, enervating atmosphere of the sea coast.

"Cois abhann Ghleanna 'n Chéama in Uíbh Laogh-
aire 'seadh bhímse." Thus sang Máire Bhuide Ní
Laoghair, the famous local poetess, in 1822, in treat-
ing of the Pass of Keimaneigh. Michael Doheny, in
"The Felon's Track," leaves us some very realistic
impressions on the same topic. Hounded by his
enemies, on the run for his life, with a price upon

Ceann de tígthí ósta na sráide.

his head, he found it impossible to ignore, even at midnight, the weird charm of this extraordinary defile. Through this Pass tramped O'Sullivan Beara on the occasion of his unfortunate retreat to Breifne after the defeat at Kinsale; Achros, distant a mile from the village, being his first resting place.

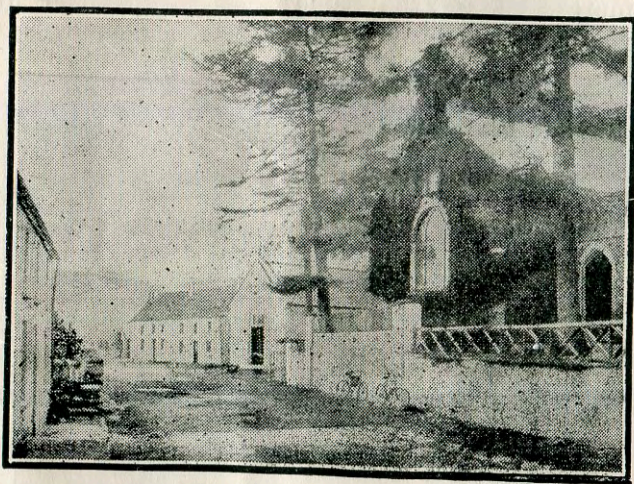
The Archaeological associations, also, are many and varied. Numbers of liosanna, cahers, souterrains, dolmans, and pillar-stones are within easy reach, and the only crannogue in the county lies in the lake near by.

Abundant facilities for recreative amusements are available, viz., camogie, hurling and football, mountain

climbing, swimming, fishing, boating, turasanna to places of historical, archaeological and scenic interest. Schoruidheachtanna will be held in the College each evening during the course.

Fee.

The fee for the Course for students over 16 years of age is 25/-; for students under 16 years of age £1.

An tSeán-Coláiste, 1904.

Particulars of the fee payable for short terms may be had from the Secretary.

Transport.

G.S.R. Bus leaves Grand Parade, Cork, each week evening at 6.15 p.m. and on Sundays at 11 a.m. and 8.45 p.m. Single fare, 3/6. Return fare, 6/6.

NOTE.—The Committee wish to emphasise the importance of the regulation that nothing but Irish be spoken by students during the term, as failure to comply with same involves expulsion from the College.

For further particulars apply to—

S. Ó SEAGHDHA, Secretary,
Ballineary, Co. Cork.

Brún is O Huadáin, Teór.

Díoltóirí leabhar scoile, 7 r.l.

---

foillsiúcháin oifigiúla do scríbhinní an ádair
peadair ó laosaire.

Lán-liosta na leabhar, 7 r.l., le fágáil i n-aisce tríó an
bpost, ac fíos a cur air.

---

2 sráid cúb, corcais.

TiS na Carraige

---

loisóin san loct

comngarac do'n cóláiob

ar téarmaí réasúnta.

---

saoşal doibinn

slánteamail.

---

bean uí luasaíş,

TiS na Carraige.

TiS na Coille

---

le n-ais loct allua.

---

toşla na saeóilşe!

roşla an bfo!

Sac cóir ar feabas.

Sac éolas le fágáil ó

bean uí cuill.

TÍŠ NA MBAN!

TÍŠ NA MBAN!

'Se an Tíš is fearr i n-Éirinn

TÍŠ NA m**B**AN

Riaraó speisialta le h-**AS**AÍO **SAS**AIRT, bráítre, mná
riagalta agus múinteoirí.

TOŠA BÍO.

TOŠA LÓISTOIN.

Uisce fuar 7 ce.

Slíse do trí píctó tuine.

Saráistoe i n-aisce.

bean uí luasaíš,

TÍŠ NA MBAN.

TÍŠ NA Cúinne

leabtačas

agus

íteacáin

san loét.

Sláct, Slanaéar, uisce
reata.

bean uí éalúishte.

AN **S**PIANÁN

i nGiorraét-leat-éad slat

do'n cólaisoe.

SÁR-DIAÓ agus

SÁM-CODLAÓ.

Sac éolas ó

bean uí sùilleabáin.

ROSA NA LEABAR SAEBILSE

THE NEW ERA OF MODERN IRISH, by the Rev. Gerald Nolan, M.A., B.D., D.Litt.	.....	7	6
min-dealú agus pearsáil, an t-áth. 5 ó nualláin		1	0
éisse nua-saebilse, piaras béaslaí.			
Curo 1, 2s. 6d.; Curo 11, 3s. 6d.; an dá curo le céile		5	0
leabhar peis, peis Savers	... ..	6	0
an toileánac, Tomás Ó Criomhain	... ..	3	6
peice blian as fár, munnis ó súilleabáin	... ..	6	0
stair seanças éireann, míeál ó Sioéprata.			
An dá curo	... ..	3	0
filideacht fiannaiseacht, Torna	... ..	3	6

Comluét Oideachair na h-Éireann Teor,

89 SRÁID AN TALBHÓIDIS, BAILE ÁTA CLAT.

beir	C15 UÍ LAOĞAIRE
LÓISTÍN OIREAMNAC	SA tSRÁID-BAILLE.
le páisail agus	
1 C15 UÍ CÖITIR	IONAD SEASCAR DO SÉ
IONAD COMNGARAC DO'N	DUINE FICEAD.
CÖLÁISÖE	
AGUS CÁILLI RÉASÚNTA	SAC CÖIR AR FEABAS I SCÜRSÁI
	bíö agus glaine.
bean uí CÖITIR.	bean uí LAOĞAIRE.

---

lÓISTÍN COMPÓRTAÍÓC ATÁ UAIT, NÁC EAD?

---

beir san le fáil ašat

1 **T**₁₃ an **C**nuic

toša bír. toša iostais.

toša na saeóilse.

Scriobair go

bean uí cróinín.

tis an nuic.

T₁₃ an **D**poicir

An tis na mbíor toirdealbac mac sunne.

šac cóir ar feabas aní

ašus

na téarmaí réasúntá.

Scriobair go

bean uí síotcáin.

Examiner Photo.

GOUGANE BARRA.

GLENGARRIFF, Co. CORK.

CÓMALTAS na OIDEACAS SAIRME BEATA
CONMTAE CORCAIGE.

Tá beartú de ra shát-cúrsaí Samráid do Scuidéar
Saeóilte a bhíonn ar siubál pé'n sCómaltas réamháirde
do éir ar bun i mbliana arís. Tosnóidís ar an 5aó lá
o'lúil, 1937, agus críochnóidís ar an 31aó lá o'lúil, 1937.
Beiríodís sa sCúrsaí mar leanas;—

(a) BEAL ATA 'N SAORTAID.—Beiríonn cúrsaí do
macaib léiginn atá 50 mairt éin cinn éeana péin agus, éom
mairt, do macaib léiginn sá fuil acu, pós, ac las-eoluis ar
Saeóilte. Ar na cúrsaib sin ní glacfar le h-aoimne ná
raib, ar a luigeat, ceit're bliana oéas o'aois ar an scéat
lá de Measton Fógmair, 1936. Don mac léiginn nár éin
freastal ar shát-rang Saeóilte leis an sCómaltas beirí
air (ná uiréi) taitle, mar atá 10s. o'ioe. (Ní h-ionnann
Rang ar na cúrsaib Samráid atá luairde annso agus
shát-rang Saeóilte).

(b) SUASÁN BARRA.—Beiríonn cúrsaí do Sham-
múinteoirib 50 bfuil ortá an Ceáto Teastas Saeóilte do
baint amaé. Iao ran ná fuil ar postuioct as Cómaltas
Conmtae Corcaige agus 50 oteastuigeann uacá dul pé'n
sCúrsaí do boró ortá taitle, mar atá 40s. an tuine, o'ioe
éuise sin.

Iy péiríoir breis eoluis agus fuirmeaéa larrtaís o'fagáil ó

S. Ó BUACALLA.

Príom-Oiriseac.

27. SRÁIO TUCÁI,

1 sCorcaig.